



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 150/02-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť F. P., t. č. Ústav na výkon väzby, Leopoldov, zastúpeného advokátom JUDr. I. H., B., vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označeným postupom a rozhodnutiami Okresného súdu v Piešťanoch a Krajského súdu v Trnave, a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť F. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 13. júna 2002 doručené podanie F. P. (ďalej len „sťažovateľ“), štátneho občana J., t. č. v súdnej väzbe v Ústave na výkon väzby v Leopoldove, zastúpeného advokátom JUDr. I. H., B., označené ako „Podnet na začatie konania pred ústavným súdom“. Z jeho obsahu vyplynulo, že: *„Rozhodnutím sudcu Okresného súdu v Piešťanoch zo dňa 20. 4. 2001, sp. zn.: Tpr 9/01*

som bol podľa § 68 Trestného poriadku vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. a), c) Tr. poriadku, ktorú v súčasnosti vykonávam v Ústave na výkon väzby v Leopoldove, pričom väzba sa mi započítava odo dňa 18. 04. 2001 od 18.45 hod.

Sudkyňa dôvody väzby odôvodnila nasledovnými skutočnosťami. Som cudzím štátnym občanom, zdržujúcim sa nelegálne na území Slovenskej republiky a nemám žiaden legálny zdroj príjmov. Moje dôvody nelegálneho pobytu (manželku I., štátnu občianku SR žijúcu s našou 6-ročnou dcérou M. v B.) a taktiež ani ostatné skutočnosti mnou uvádzané svedčiace o tom, že som konal vo veci získania dlhodobého pobytu cudzinca na území SR, ako je žiadosť z 5. 4. 2000 adresovaná MV SR o udelenie výnimky a tiež žiadosť o vydanie živnostenského oprávnenia, kde bolo konanie prerušené z dôvodov nesplnenia podmienky môjho dlhodobého pobytu, orgány činné v trestnom konaní vôbec nepreverovali.

Pri vypočítavaní sudkyňou a následnom rozhodnutí o vzatí do väzby som do zápisnice dňa 20. 4. 2001 podal proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť, ktorú na neverejnom zasadnutí dňa 31. 5. 2001 sp. zn. 4 To 118/01 senát Krajského súdu v Trnave zamietol.

Pretože sa v mojom prípade jednalo o dôvod nutnej obhajoby podľa § 36 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku do zápisnice zo dňa 20. 4. 2001 pri vypočítavaní sudkyňou som uviedol, že si volím obhajcu JUDr. P. F. z B. Bližšiu adresu som nevedel. Sudkyňou, ktorá rozhodovala o mojom vzatí do väzby som bol upozornený, že ak v lehote troch dní nedoručím plnú moc od spomínaného obhajcu, bude mi obhajca podľa § 38 Tr. poriadku ustanovený. Bolo samozrejmé, že plnú moc obhajcu, v súdom stanovenej lehote nepredložím, pretože som nemal ako sa s menovaným obhajcom skontaktovať, keďže som mal obmedzenú osobnú slobodu. Táto okolnosť musela byť známa aj sudkyňi, ktorá rozhodla o mojom vzatí do väzby. Napriek týmto skutočnostiam mi bol Okresným súdom Piešťany až dňa 2. 5. 2001 ustanovený obhajca ex offo, teda 12 dní som bol ako cudzí štátny občan neovládajúci úradný jazyk a právny poriadok Slovenskej republiky vo väzbe bez obhajcu.

Dňa 13. 6. 2001 po skončení oboznamovania s výsledkami vyšetrovania som prostredníctvom svojho obhajcu do protokolu počal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Dňa 20. 8. 2001 som bol písomne vyrozumený Okresným prokurátorom v Piešťanoch s tým, že dňa 17. 8. 2001 podal na Okresnom súde v Piešťanoch na mňa obžalobu. Rozhodnutím sudkyne JUDr. L. S. zo dňa 23. 8. 2001 sp. zn.: Tpr 9/01 moja

žiadosť o prepustenie z väzby bola zamietnutá, s dôvodmi nezmenenými, ako pri rozhodovaní o mojom vzatí do väzby.

Následne všetky ďalšie úkony zo strany konajúceho Okresného súdu v Piešťanoch, doručenie obžaloby vrátane predvolania na hlavné pojednávanie, vedenie pojednávanií ako aj meritórne rozhodnutia, rozhodovala predsedkyňa senátu JUDr. P. K.

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 30. 11. 2001 sp. zn. 2 T 116/01 som bol uznaný za vinného z trestného činu nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 1 písm. b) Tr. zákona za čo mi bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov nepodmienečne a súčasne trest vyhostenia.

Proti tomuto rozsudku som prostredníctvom svojho obhajcu podal v zákonnej lehote iba ja odvolanie. Okresný prokurátor sa proti rozsudku neodvolal.

Uznesením Krajského súdu v Trnave ako súdu odvolacieho zo dňa 21. 2. 2002 sp. zn.: 3 To 27/02 bol napadnutý rozsudok podľa § 258 ods. 1 písm. a, b, c) Tr. poriadku s použitím § 261 Tr. poriadku zrušený v celom rozsahu a podľa § 259 ods. 1 Tr. poriadku vec sa vrátila súdu I. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Návrhom zo dňa 17. 3. 2002 doručeným na Okresný súd v Piešťanoch 18. 3. 2002 som opätovne žiadal o nahradenie väzby písomným sľubom a prepustenie z väzby na slobodu. Dôvody som podrobne uviedol v predmetom návrhu odvolávajúc sa na konkrétne skutočnosti a poukazujúc na nálezy Ústavného súdu SR zo dňa 11. 10. 2001, sp. zn.: III. ÚS 38/01. Taktiež som poukázal v danom prípade na skutočnosť, že pri dodržaní ustanovenia § 264 ods. 2 Trestného poriadku (zákaz reformatio in peius), výkon uloženého trestu mal by mi uplynúť dňa 18. 04. 2002.

Okresný súd v Piešťanoch uznesením zo dňa 20. 3. 2002 sp. zn.: 2 T 116/01 písomný sľub neprijal a trvanie dôvodov väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a), c) Trestného poriadku odôvodnil tak, že som cudzím štátnym občanom, ktorý nerešpektuje rozhodnutia našich orgánov, konkrétne poukazuje na rozsudok Okresného súdu Bratislava 2, spis. zn.: 3 T 54/99 zo dňa 27. 7. 2000, ktorým som bol uznaný za vinného z trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 1 písm. b) Tr. zákona za čo mi bol uložený peňažný trest 15.000,- Sk., pričom na predmetné odsúdenie sa vzťahuje rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky zo dňa 14. 12. 2000 o amnestii s účinkom, že na páchatel'a

sa hľadí, akoby nebol odsúdený. Tiež ako dôvod trvania mojej väzby súd poukazuje na rozhodnutie Krajského riaditeľstva PZ v Nitre zo dňa 8. 1. 2001 č. k. KRP-24/HCP-OCP-2001, ktorým mi bol uložený zákaz pobytu na dobu jedného roka, pričom v čase rozhodovania súdu táto lehota uplynula. Žiadne iné konkrétne skutočnosti odôvodňujúce trvanie väzby súd neuviedol.

V zákonnej lehote som prostredníctvom obhajcu proti rozhodnutiu Okresného súdu v Piešťanoch o neprijatí sľubu a zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby podal sťažnosť a písomnú žiadosť s ďalším postupom súdu podľa § 202 ods. 4 Tr. poriadku, ktorú dňa 9. 5. 2002 na neverejnom zasadnutí senát Krajského súdu v Trnave pod sp. zn.: 3 To 85/02 zamietol. Citované rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 6. 2002.

Senát Krajského súdu v Trnave dôvody trvania väzby oprel o tvrdenia, že je predpoklad, že po prepustení z väzby na slobodu by som sa vyhýbal trestnému konaniu, eventuálne by som pokračoval v trestnej činnosti. Taktiež poukázal, že za danej situácie nie je možné realizovať trest vyhostenia, ktorý mi bol pôvodne uložený.

Podľa článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na právnu ochranu v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Ustanovenie § 36 ods. 1 písm. a) zákona č. 141/1961 Zb. o Trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení jeho zmien a dodatkov hovorí, že obvinený musí mať obhajcu už pri prípravnom konaní ak je vo väzbe.

Rozhodnutím sudkyne Okresného súdu v Piešťanoch zo dňa 20. 4. 2001 sp. zn.: Tpr 9/01 som bol vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. a), c) Tr. poriadku, pričom obhajca mi bol podľa § 38 ods. 1 Tr. poriadku ustanovený až dňa 2. 5. 2001.

Sudkyňa Okresného súdu v Piešťanoch týmto neskorým rozhodnutím porušila Trestným poriadkom (zákonom) uloženú povinnosť u obvineného mať obhajcu už v prípravnom konaní, následkom čoho obhajcovi bola odňatá možnosť byť prítomný pri vyšetrovacích úkonoch, čo v konečnom dôsledku malo za následok porušenie ústavného práva na právnu ochranu v konaní pred súdmi.

Podľa článku 17 ods. 2 Ústavy SR nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

*V tomto článku sú pri väzbe obsiahnuté také práva ako je právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu, právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú respektíve primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania.*

*Pri prvom práve nebyť vo väzbe z iného ako zo zákonného dôvodu, musia byť tieto uvedené vo výrokoch súdnych rozhodnutí, a to nielen pri vzatí do väzby, ale aj počas jej trvania.*

*Sudkyňa dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v rozhodnutí zo dňa 20. 4. 2001 sp. zn.: Tpr 9/01 určila skutočnosťou, že obvinenému bol rozhodnutím Krajského riaditeľstva PZ, odboru hraničnej a cudzineckej polície Nitra zo dňa 8. 1. 2001 č. p. KRP-24/RCP-OCP-2000 (právoplatné dňa 23. 1. 2000) zakázaný pobyt na území Slovenskej republiky do 7. 1. 2002. Tiež sa sudkyňa odvoláva na právoplatné odsúdenie obvineného Okresným súdom Bratislava II. Pre trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 1 písm. b) Trestného zákona zo dňa 27. 7. 2000, na ktoré ako už bolo vyššie uvádzané sa vzťahovala amnestia prezidenta SR.*

*Dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku sudkyňa v istom rozhodnutí zdôvodnila tvrdením, že obvinený nemá legálny zdroj príjmu a tvrdenie obvineného o finančnom podporovaní členmi rodiny zo zahraničia, bez vyvrátenia, nebrala do úvahy. Existenciu tohto dôvodu väzby tiež potvrdila subjektívnym názorom, že obvinený vlastní vozidlo a jednorázovo vybral z účtu 184.000,- Sk. Počas trvania väzby dôvody sa nemenili ani nepominuli. Doposiaľ v poslednom rozhodnutí senátu Krajského súdu v Trnave zo dňa 9. 5. 2002 sp. zn.: 3 To 85/02 zákonné dôvody väzby trvajú a spočívajú v tom, že obvinený je cudzí štátny príslušník, ktorý nerešpektuje rozhodnutia orgánov SR (zrejme má na mysli rozsudok OS BA II a rozhodnutie KR PZ v Nitre, vyššie uvádzané), pričom jedno rozhodnutie bolo amnestované a druhé stratilo účinnosť, pretože doba zákazu pobytu na území SR uplynula dňom 8. 1. 2002. Ten istý senát súdu dokonca tvrdí, že trest vyhostenia, ktorý bol obžalovanému uložený doposiaľ neprávoplatným a zrušeným rozsudkom, by nebolo možné za danej situácie realizovať.*

*Pri druhom práve podľa článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene*

*rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.*

*Dňa 20. 4. 2001 obvinený do zápisnice, po oznámení rozhodnutia sudkyne o jeho vzatí do väzby, podal proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť. Právoplatne bolo o tejto sťažnosti rozhodnuté až 10. 6. 2001.*

*Dňa 13. 6. 2001 do zápisnice o oboznámení s výsledkami vyšetovania bola podaná žiadosť o prepustenie z väzby, pričom právoplatne o nej bolo rozhodnuté až dňa 27. 8. 2001.*

*Naposledy dňa 18. 3. 2002 bolo opätovne žiadané o prepustenie z väzby a jej nahradenie písomným sľubom, pričom právoplatne o nej bolo rozhodnuté dňa 6. 6. 2002.*

*Pri treťom práve podľa článku 17 ods. 2 Ústavy SR v spojení s článkom 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú, respektíve primeranú dobu.*

*Rozsudkom Okresného súdu v Piešťanoch zo dňa 30. 11. 2001, sp. zn.: 2 T 116/01 bol mi uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní dvanásť mesiacov nepodmienečne a trest vyhostenia. Proti tomuto rozsudku som sa odvolal. Okresný prokurátor sa neodvolal. Na základe odvolania bol napadnutý rozsudok uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 21. 2. 2002 sp. zn.: 3 To 27/02 podľa § 258 ods. 1 písm. a, b, c) TR. poriadku zrušený v celom rozsahu a vec bola vrátená súdu I. stupňa, aby ju znovu prejednal a rozhodol.*

*V danom prípade je súd viazaný zásadou zákazu reformatio in peius v zmysle ustanovenia § 264 ods. 2 Tr. poriadku, z ktorej vyplýva, že ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, čo je môj prípad, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech. Pri dodržaní tejto, zásady rozsudkom pôvodne uložený trest odňatia slobody 12 mesiacov nepodmienečne, ktorý bol zrušený, uplynul 18. 4. 2002.*

*Právny názor senátu Krajského súdu v Trnave vyslovený v rozhodnutí zo dňa 9. 5. 2002, sp. zn.: 3 To 85/02, proti ktorému nie je možné podať riadny opravný prostriedok, dôvody väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a), c) Tr. poriadku naďalej trvajú, i keď výška pôvodne uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody zrušeným rozsudkom uplynula 18. 4. 2002, je porušením citovaného ústavného práva v zmysle článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.*

*Na základe uvedených skutkových a právnych dôvodov podnecovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní tohto podnetu rozhodol týmto uznesením:*

*Ústavný súd začína konanie o porušení práv podnecovateľa upravených v článkoch 17 ods. 2, ods. 5, článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 5 ods. 3, ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd publikovaného v zbierke zákonov ako oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992.*

*Po konaní vo veci samej navrhuje podnecovateľ, aby ústavný súd vyniesol toto uznesenie:*

*Ústavný súd vyslovuje, že rozhodnutím Okresného súdu Piešťany zo dňa 2. 5. 2001 sp. zn.: Tpr 9/01 (ustanovenie obhajcu), rozhodnutiami zo dňa 20. 4. 2001 a 23. 8. 2001 sp. zn.: Tpr 9/01, rozhodnutím zo dňa 20. 3. 2002 sp. zn.: 2 T 116/01 (o väzbe) a rozhodnutiami Krajského súdu v Trnave zo dňa 31. 5. 2001 sp. zn.: 4 To 118/01 a zo dňa 9. 5. 2002 sp. zn.: 3 To 85/02 (sťažnosti proti rozhodnutiam o väzbe) boli porušené ústavné práva na právnu ochranu v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi zaručené článkom 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ústavné právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu, právo podať návrh na konanie, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti väzby a právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú respektíve primeranú dobu zaručené článkom 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 5 ods. 3, ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. “*

## **II.**

Ústavný súd podanie sťažovateľa označené ako podnet na začatie konania predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a posúdil ho ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou fyzická osoba namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 47 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označenými postupmi a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní v období od 18. apríla 2001 do súčasnosti. Pri predbežnom prerokovaní

sťažnosti ústavný súd skúmal, či spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

1. Medzi dôvody, na základe ktorých je pri predbežnom prerokovaní možné sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy odmietnuť, patrí aj jej zjavná neopodstatnenosť, ktorú ústavný súd interpretuje viacerými spôsobmi. Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa zohľadnil, že „podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu „novú“ sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za prostriedok ochrany ľudských práv a základných slobôd nahrádzajúci individuálne konanie o ochrane ľudských práv dostupné sťažovateľovi pred ústavným súdom do 31. decembra 2001“ (II. ÚS 1/02, II. ÚS 29/02, II. ÚS 35/02, II. ÚS 40/02). Berúc do úvahy túto skutočnosť, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, ako aj čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru uznesením Okresného súdu v Piešťanoch sp. zn. Tpr 9/01 z 18. apríla 2001 o vzatí do väzby, neskorým ustanovením obhajcu 12. mája 2001 (advokátka JUDr. M. M.), uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 4 To 118/01 z 31. mája 2001 o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave sp. zn. Tpr 9/01, ako aj uznesením Okresného súdu v Piešťanoch sp. zn. Tpr 9/01 z 23. augusta 2001 o zamietnutí jeho žiadosti na prepustenie na slobodu. Všetky uvedené uznesenia, resp. postupy Okresného súdu v Piešťanoch a Krajského súdu v Trnave, ktorými malo dôjsť k porušeniu označených základných práv, sa uskutočnili pred 31. decembrom 2001. Pretože sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (a s účinnosťou od 1. januára 2002) nenahrádza prostriedok individuálnej ochrany dostupný sťažovateľovi do 31. decembra 2001 a pretože sťažovateľ svojou sťažnosťou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 47 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru práve v roku 2001, bolo potrebné jeho sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

2. Čo sa týka namietaného porušenia základných práv v priebehu roku 2002 sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 5 ods. 4 dohovoru, podľa ktorého má každý, kto bol pozbavený slobody, právo podať

návrh na začatie konania, v ktorom by súd „urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody“. Navrhovateľ v tejto súvislosti uviedol, že 18. marca 2002 opätovne žiadal o prepustenie z väzby a jej nahradenie písomným sľubom, pričom právoplatne bolo rozhodnuté 6. júna 2002. Z priložených kópií rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, ako aj z korešpondencie právneho zástupcu sťažovateľa však ústavný súd zistil, že o návrhu sťažovateľa „na nahradenie väzby písomným sľubom obžalovaného“ z 18. marca 2002 rozhodol Okresný súd v Piešťanoch už 20. marca 2002 uznesením sp. zn. 2 T 116/01, právny zástupca obžalovaného podal sťažnosť proti tomuto uzneseniu 30. marca 2002 a Krajský súd v Trnave o sťažnosti rozhodol svojím uznesením sp. zn. 3 To 85/02 už 9. mája 2002. Hoci uvedené uznesenie Krajského súdu v Trnave došlo Okresnému súdu v Piešťanoch až 27. mája 2002 a sťažovateľovi 6. júna 2002, celková doba potrebná na rozhodovanie o žiadosti sťažovateľa podľa § 73 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ako aj o jeho sťažnosti, nemá príčinnú súvislosť s čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru a nezodpovedá ani doterajšej judikatúre ústavného súdu vo veciach, v ktorých vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy (III. ÚS 7/00), ani judikatúre štrasburských orgánov týkajúcich sa čl. 5 ods. 4 dohovoru (napr. Savić v. Slovenská republika, sťažnosť č. 28409/95 z 20. mája 1998). K rovnakému záveru došiel ústavný súd aj pri posúdení doby rozhodovania o ďalších žiadostiach sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

3. Sťažovateľ napokon namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 5 ods. 3 dohovoru, t. j. „nebyť vo väzbe dlhšiu ako po nevyhnutnú, resp. primeranú dobu“. Sťažovateľ v tejto súvislosti argumentoval tým, že: *„Rozsudkom Okresného súdu v Piešťanoch zo dňa 30. 11. 2001, sp. zn.: 2 T 116/01 bol mi uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní dvanásť mesiacov nepodmienečne a trest vyhostenia. Proti tomuto rozsudku som sa odvolal. Okresný prokurátor sa neodvolal. Na základe odvolania bol napadnutý rozsudok uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 21. 2. 2002 sp. zn.: 3 To 27/02 podľa § 258 ods. 1 písm. a, b, c) Tr. poriadku zrušený v celom rozsahu a vec bola vrátená súdu I. stupňa, aby ju znovu prejednal a rozhodol.*

*V danom prípade je súd viazaný zásadou zákazu reformatio in peius v zmysle ustanovenia § 264 ods. 2 Tr. poriadku, z ktorej vyplýva, že ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, čo je môj prípad, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech. Pri dodržaní tejto zásady rozsudkom pôvodne uložený trest odňatia slobody 12 mesiacov nepodmienečne, ktorý bol zrušený, uplynul 18. 4. 2002.“ V dôsledku uvedeného: „Právny názor senátu Krajského súdu v Trnave vyslovený v rozhodnutí zo dňa 9. 5. 2002, sp. zn.: 3 To 85/02, proti ktorému nie je možné podať riadny opravný prostriedok, dôvody väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a), c) Tr. poriadku naďalej trvajú, i keď výška pôvodne uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody zrušeným rozsudkom uplynula 18. 4. 2002, je porušením citovaného ústavného práva v zmysle článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“*

Ústavný súd predbežne prerokoval aj túto časť sťažnosti a bol ju nútený odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú. Pri svojom rozhodovaní vychádzal z toho, že väzba končí v prípade, ak orgán činný v trestnom konaní rozhodol, že pominuli dôvody, pre ktoré bola uvalená, pričom k tomuto zisteniu dochádza na základe žiadosti obvineného alebo ex officio na základe poznatkov orgánov činných v trestnom konaní v rámci jednotlivých štádií trestného konania bez žiadosti obvineného (§ 72 ods. 2 Trestného poriadku uvádza, že „ak pominul dôvod väzby, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu“). Ako príklad možno uviesť predbežné prejednanie obžaloby podľa § 185 Trestného poriadku v spojení s § 192 Trestného poriadku, prípadne oslobodzujúci rozsudok súdu podľa § 225 Trestného poriadku. Trestný poriadok (predstavujúci zákon, na ktorý sa odvoláva čl. 17 ústavy) medzi dôvody ukončenia väzby nezaraďuje aj zrušovacie rozhodnutie odvolacieho súdu na základe odvolania obžalovaného (ani pri rešpektovaní reformatio in peius podľa § 264 ods. 2 Trestného poriadku). Právne účinky rozhodnutí odvolacieho súdu sú taxatívne uvedené v § 253 až 265 Trestného poriadku. Zrušenie napadnutého rozsudku prvostupňového súdu podľa § 258 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku preto nemá žiadny vplyv na ďalšiu existenciu väzobných dôvodov a pre orgány činné v trestnom konaní nie je samo osebe dôvodom na ukončenie väzby obžalovaného, a to ani v situácii, keď doba jej trvania prekročila dĺžku trestu uloženého rozsudkom prvostupňového súdu (ako to tvrdil sťažovateľ).

Uvedené nie je na ujmu tým rozhodnutiam odvolacieho súdu, ktoré majú dopad na pokračovanie trestného stíhania obžalovaného [zastavenie trestného stíhania podľa § 256 písm. b), resp. podmienené zastavenie trestného stíhania podľa § 257 písm. d) Trestného poriadku] s priamymi dôsledkami na jeho ďalšiu väzbu. O takéto rozhodnutie však v danom prípade nešlo.

Ústavný súd pri posudzovaní tejto časti sťažnosti sťažovateľa zoberal do úvahy, že tento bol rozsudkom Okresného súdu v Piešťanoch odsúdený nielen na trest odňatia slobody, ale podľa § 57 Trestného zákona mu bol uložený aj trest vyhostenia a tiež že účelom väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku nie je len dôvodná obava z vyhnutia sa trestnému stíhaniu, ale aj trestu.

Pretože z týchto dôvodov nemohlo označeným uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3 To 85/02 z 9. mája 2002 (a z dôvodov uvedených sťažovateľom) dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 3 dohovoru, bolo potrebné jeho sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2002